

**ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
2012 – 2013**

2^ο ΒΡΑΒΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΡΙΑ ΣΑΧΑ

ΖΑΝΝΕΙΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

«ΑΥΤΗ, ΕΣΥ, ΕΓΩ»

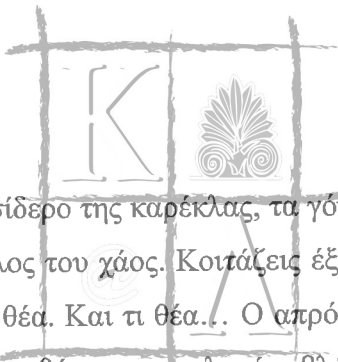
Ήταν ωραίοι εκείνοι (τους θυμάσαι;)

Αφήνει τα κλειδιά στο τραπεζάκι και τρέχει να ζεστάνει το φαγητό. Κρυφοκοιτάζει από την μισάνοιχτη πόρτα της κρεβατοκάμαρας. Κοιμάται ευτυχώς. Με τα ρούχα βέβαια, γύρισε ξημερώματα πάλι. Δεν τον κακολογεί, όχι, χρειάζεται και εκείνος λίγο χρόνο με τους φίλους του, να ξεσκάσει, να ξεχάσει την αδικαιολόγητη απόλυσή του. Έχει λίγο χρόνο μέχρι να γυρίσει ο μικρός από το φροντιστήριο. Σκέφτεται να ξαπλώσει λίγο στον καναπέ, να ξεκουράσει τα μάτια της, έστω για πέντε λεπτά. Κι αν ξυπνήσει; Όχι, όχι, αν σηκωνόταν και δεν έβρισκε το τραπέζι στρωμένο, μπορεί να θύμωνε. Δεν χωράει κι άλλος καβγάς στην ίδια μέρα. Κόβει σαλάτα και σερβίρει. Η χθεσινή ψαρόσουπα δεν φτάνει να γεμίσει ολόκληρα και τα τρία πιάτα. Δεν πειράζει, εκείνη δεν πεινάει τόσο. Ας χορτάσει εκείνος και ο μικρός, αυτό την νοιάζει. Εκείνη δεν πεινάει τόσο πολύ πια.

Κάθονται γύρω από το τραπέζι αμίλητοι. «Μου έκοψαν κι άλλο ένα εκατοστάτικο». Την αγριοκοιτάζει. «Να χαιρέσαι που έχεις ακόμα δουλειά, Άννα» μουγκρίζει. Γνέφει καταφατικά και μετανιώνει αμέσως που έθιξε το θέμα. Αφού ξέρει ότι αναστατώνεται εύκολα, τι ανοίγει το στόμα της; Προσπαθεί όσο μπορεί όμως. Του βρήκε μια θέση στην καινούρια οικοδομή του παρακάτω τετραγώνου. Έβαλε έξαλλος τις φωνές. Δεν τελείωσε ολόκληρο πανεπιστήμιο για να κάνει τον εργάτη. Χαμήλωσε το βλέμμα και ζήτησε συγγνώμη σε περίπτωση που τον προσέβαλε. Θεώρησε απλά ότι ένας δεύτερος μισθός, έστω και μικρός, θα τους φαινόταν χρήσιμος αυτήν την περίοδο. Οι λογαριασμοί συνεχίζουν να στοιβάζονται απλήρωτοι και οι επιταγές της μητέρας της όλο και αραιώνουν ενόψει των καθυστερημένων συντάξεων. Δεν τον κακολογεί όμως. Είναι λογικό να περιμένει κάτι καλύτερο, καταλαβαίνει πως έχει προσδοκίες. Για το καλό τους μεριμνά, το δικό της και του παιδιού. Στο κάτω κάτω άντρας της είναι. Γι' αυτό, δεν τον κακολογεί.

Βάδιζαν ίσα

Τι μικρό που σου φαίνεται το δωμάτιο. Οι άσπροι τοίχοι πλησιάζουν, τερατώδεις κυνόδοντες, έτοιμοι να σε κατασπαράξουν, να σε πνίξουν καλύτερα.

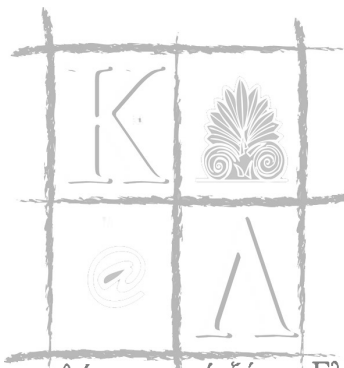

Ισορροπείς πάνω στο ψυχρό σίδηρο της καρέκλας, τα γόνατα ένα με το άψυχο στήθος σου, άκαμπτη μορφή στο χείλος του χάος. Κοιτάξεις έξω από το παράθυρο, αλλά τα κάγκελα σου εμποδίζουν την θέα. Και τι θέα... Ο απρόσωπος τοίχος του ακαλύπτου προσφέρεται ως ιδανικός καμβάς στο απλανές βλέμμα σου. Θα ζωγραφίσεις θάλασσες, ατέρμονες θάλασσες κόκκινες, όπως οι εφιάλτες σου, όπως και η ζωή σου άλλωστε. Μετά λιβάδια, και βουνά, να τα κάνεις νεκροταφεία, να θάψεις τις ελπίδες που σάπισαν, τις μνήμες που τσουρουφλίζουν ακόμα. Θα τα σβήσεις όμως γρήγορα, μην τα δει η Μεγάλη Νοσοκόμα και τα σφυριξεί ύπουλα στον Κύριο Γιατρό. Θα σε μαστιγώσουν με το βλέμμα της λύπησης και μετά θα σου πετάξουν στο λαρύγγι το μπλε το χάπι, που σε παραλύει και σου θολώνει το μυαλό. Και σε ηρεμεί.

Ο τοίχος έγινε πανί του σινεμά. Σήμερα παίζει «Το Χρονικό της Άννας». Μα εσύ μισείς τις ταινίες τρόμου, ειδικά όταν είναι και φαντασίας. Σκηνή πρώτη. Η μικρή Άννα, ήταν δεν ήταν δέκα χρονών, παίζει με την κούκλα της. Αν κοιτάξεις καλύτερα διακρίνεις ένα σκισμένο τσουβάλι στην αγκαλιά του κοριτσιού, παραγεμισμένο με άχυρα, δυο κουμπιά για μάτια και ένα χαμόγελο από κάρβουνο. Το πιο φθηνό, το πιο πολύτιμο παιχνίδι. Οι σόλες των παπουτσιών σου είναι παραφαγωμένες, και το φουστανάκι χλιομπαλωμένο. Τα χρόνια ήταν δύσκολα και εσύ φτωχή. Κι όμως ζηλεύεις το κορίτσι αυτό, που τραγουδάει στην κούκλα της τα όνειρά της, που δεν έχουν τυφλωθεί ακόμα. Και την κοιτάς στοργικά, με ένα χαμόγελο από κάρβουνο.

Σκηνή δεύτερη. Η Άννα, δεξ ολόκληρη κοπέλα πια, τριετής στο Πολυτεχνείο, βράζει από τον πυρετό των φιλοδοξιών της. Οι προοπτικές μεθυστικές και η ζωή μαριονέτα στα χέρια της. Θα κατακτούσες τον κόσμο, θυμάσαι; Ο γοητευτικός νεαρός της γνέφει από την άκρη της καφετέριας, της απλώνει το χέρι και την καλεί σε έναν ξέφρενο χορό στην πίστα του έρωτα. Και εκείνη δέχεται. Γεύεται το χαμόγελό του στα χνώτα της και τρέχει σε χαραγμένα από υποσχέσεις λόγια. Είχες την ευτυχία δεκαράκι στην τσέπη σου και ο Άρης την έπαιξε κορώνα-γράμματα. Ποιος κέρδισε άραγε;

Αναγνωρίζεις τον ρυθμικό βηματισμό της Μεγάλης Νοσοκόμας. Κρύβεις το πανί μη και καταλάβει! «Τα απογευματινά σας φάρμακα κυρία Άννα». Καταπίνεις τα πέτρινα χάπια και προσπαθείς να κρύψεις το δάκρυ που σου καίει το μάγουλο. Τώρα πια δεν αναρωτιέσαι ποιος κέρδισε.

Εβλεπαν ίσα

Δεν έπρεπε να του αντιμιλήσω, αφού ξέρω. Ελπίζω να μην αφήσει μελανιά, την προηγούμενη φορά με κοιτούσαν καχύποπτα στο γραφείο όταν τους εξηγούσα πώς στραμπούλιξα το πόδι μου παραπατώντας στην σκάλα. Ας μην αφήσει μελανιά, θα καταλάβουν. Δεν θα αντέξω τα χαστούκια των σχολίων τους, ήδη αντέχω αρκετά χαστούκια. Δεν γλιτώνεις εύκολα από τους ψίθυρους της γειτονιάς και η ντροπή θα είναι αβάσταχτη έτσι και μαθευτεί. Όχι, όχι δεν πρέπει να ξέρουν.

Ανησυχώ ωστόσο -δεν τολμώ να πω φοβάμαι, μην ορμήσει η αδυναμία μου να με πλακώσει-. Τα πράγματα θα βελτιωθούν, έλεγα, θα βρει δουλειά και θα σταματήσει να πίνει. Προσπάθησα, του βρήκα μια θέση στην οικοδομή, δεν την δέχτηκε. Προσπαθώ λοιπόν περισσότερο, προσπαθώ και για τους δυο μας, όμως δεν είναι αρκετό, ίσως γιατί δεν είμαι αρκετή. Υπάρχουν και οι στιγμές, οι στιγμές που η Σκέψη με επισκέπτεται και πιπιλάει νοχελικά το μυαλό μου. Να φύγω... Όχι, όχι, το παιδί βασανίζεται ήδη αρκετά, και ο Άρης με χρειάζεται, θα ήμουν δειλή αν τον παρατούσα, στα εύκολα και στα δύσκολα ορκίστηκα ενώπιόν Του . Δειλή θα ήμουν, για το παιδί μένω και θάβω ζωντανή την Σκέψη.

Ο ήχος του παγωμένου νερού που γδέρνει από το κορμί μου τα σημάδια του, δίνει ρυθμό στην σιωπή που έπεται του τσακωμού. Με ηρεμεί, μπορώ ακόμα και να ελέγξω το ακατάπαυστο τρέμουλο. Κοιμήθηκε ο μικρός, δεν το ακούω πια να κλαίει. Έφυγε και ο Άρης, δεν βρομάει πια ουίσκι το δωμάτιο. Να μαζέψω τα γυαλιά, μην γυρίσει πιαμένος και τα πατήσει, να μαζέψω και τα κομμάτια μου, μην σκοντάψω πάνω τους και δεν μπορέσω να σηκωθώ ξανά. Καιρός να ξαναβγώ στην πραγματικότητα, όσο και να τρίβω οι μνήμες δεν ξεπλένονται με σαπούνι και νερό. Θα ρίξω πάνω μου την λίγη αξιοπρέπεια που ξέμεινε στον πάγκο, μην και πετρώσει το άδικο στο βλέμμα μου. Μοιάζει περίεργο το μπάνιο. Γέμισε νερά, λήμνιασε και βούλιαξε το Εγώ μου, θόλωσε ο καθρέφτης να κρύψει την ματωμένη ντροπή μου. Και ευτυχώς πρόλαβα να πνίξω το ουρλιαχτό μου στο μουσκεμένο από «γιατί» μαξιλάρι.

Τραγουδούσαν

Απορροφημένη στην οθόνη του υπολογιστή, δεν παρατηρεί τα λοξά βλέμματα προς το μέρος της, δεν ακούει το θρόισμα των ψιθύρων που σαρώνει το γραφείο. Οι στοιβές χαρτιών στην άκρη του γραφείου της παρμένουν να ταξινομηθούν και το τηλέφωνο επιμένει να χτυπάει. Δεν έχει χρόνο να ασχοληθεί με τα κουτσομπολιά, δεν έχει και διάθεση άλλωστε. Ως υπάλληλος του δημοσίου, γνωρίζει ήδη ότι οι επαγγελματικές της προοπτικές είναι κάτι λιγότερο από ανύπαρκτες. Δεν παραπονιέται όμως. Αγαπάει την δουλειά της. Στο σπίτι μετράει τα λεπτά μέχρι να ξαναγυρίσει στο γραφείο, να χαθεί μέσα στα τιμολόγια, να κρυφτεί πίσω από την βαβούρα των υπαλλήλων. Η δουλειά αποτελεί την καλύτερη δικαιολογία να βρίσκεται μακριά του, πώς να μην την αγαπάει;

Απορροφημένη, δεν αντιλαμβάνεται την διακριτική παρουσία δίπλα της. «Γεια σου, Άννα. Θα πάμε με τα κορίτσια το απόγευμα για καφέ, θα έρθεις αυτήν την φορά;». «Δεν νομίζω, βρε Κική. Κάθεται ο Άρης στο σπίτι, δεν θέλω να τον αφήσω μόνο του. Μπορεί να με χρειαστεί και το παιδί. Σ' ευχαριστώ..». Η Κική δεν δείχνει έκπληκτη, θλιμμένη ίσως, αλλά έκπληκτη όχι. Διστάζει για μια στιγμή και της αφήνει ένα χαρτάκι δίπλα από το πληκτρολόγιο, πριν γυρίσει πίσω στο γραφείο της. 210-7786800, Γραμμή SOS- Δίπλα σου. Νιώθει τα μάγουλά της να φουντώνουν και κοιτάει αλαφιασμένη γύρω της μήπως τους είδε κανείς. Γραμμή SOS; Τι νομίζει η Κική; Πως ο Άρης την... Κοιτάει γύρω της. Ξέρουν.

Κρατούσαν τα κοντάρια στα μεσοόρανα

Πώς, πώς, πώς κατάντησα έτσι; Πώς η αλμύρα του αίματος πλημμυρίζει το στόμα μου; Θυμάμαι υπήρξα άτομο με σχέδια, μεγαλεπήβολα σχέδια που θα έκαναν την διαφορά. Δεν σκόπευα να αλλάξω τον κόσμο, ήθελα απλά να κάνω την διαφορά. Δεν ήμουν αρκετά καλή, η μετριότητα έγινε συνήθεια, κάπου στον δρόμο έχασα τα πάντα και έμεινα ένα τίποτα. Πώς να κατηγορήσω τον Άρη; Δεν με χτυπάει εκείνος. Οι λάθος αποφάσεις, το νεκρό μου είναι, το ντροπιασμένο είδωλο στον καθρέφτη κάθε βράδυ, αυτοί είναι οι πραγματικοί θύτες. Ναι, αναθεματίζω την ώρα και την στιγμή που τον άφησα να απλώσει χέρι πάνω μου, αλλά να τον κατηγορήσω, πώς μπορώ;

Θυμώνω με τον κόσμο, θυμώνω και με τον εαυτό μου. Γιατί μου έδωσε δηλαδή το τηλέφωνο αυτό η Κική; Για να δείξει ότι ενδιαφέρεται, ότι θέλει να βοηθήσει, ή μήπως ότι με καταλαβαίνει και ότι συμπάσχει; Θεέ μου, πως θυμώνω με όλους αυτούς που νομίζουν ότι ξέρουν. Πώς θυμώνω με όλους αυτούς που δεν διστάζουν να κρεμάσουν στην πλάτη σου την ταμπέλα «καημένη» και να χαμηλώσουν αμήχανα το βλέμμα τους στο πέρασμά σου. Τίποτα δεν ξέρετε, ακούτε; Μην τολμήσετε να προσποιηθείτε το αντίθετο. Βρείτε αλλού να κολυμπήσετε στο καζάνι της κόλασης, εδώ κατέχω δικαιωματικά την αποκλειστικότητα εγώ. Θεέ μου, πώς θυμώνω!

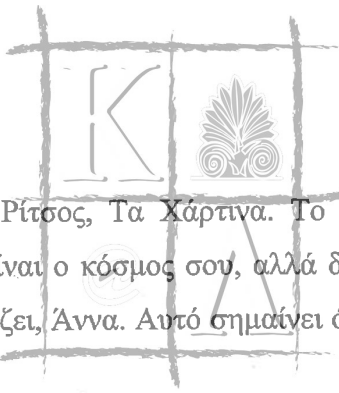
Χρειάζεται –χρειάζομαι– να χαλαρώσω. Ο θυμός αυτός ριζώνει στα άδυτα του εαυτού μου και με τρώει. Έτσι όπως πάει δεν θα μείνει τίποτα στο τέλος. Και εγώ πρέπει να φανώ δυνατή. Όχι για μένα, εγώ ανήκω προ πολλού στις τελειωμένες υποθέσεις, αυτές που σαπίζουν σκονισμένες στο πατάρι, στοιχειωμένες από παράπονα του τότε. Να είμαι δυνατή για το παιδί. Μα που είναι πια αυτά τα χάπια; Θα πάρω τρία σήμερα. Τα δύο σταμάτησαν εδώ και καιρό να με πίνουν...

Κάποιος έρχεται! Γρήγορα να κρύψω τα χάπια, να κουκουλώσω τον γυμνό εγωισμό μου. Γρήγορα. Πού είναι η μάσκα με το χαμόγελό μου;

Δεν έβλεπαν πως...

Το δωμάτιό σου είναι άδειο. Οι υπόλοιποι τρόφιμοι έχουν μια-δυο φωτογραφίες από το Πριν, κρυμμένες συνήθως κάτω από το στρώμα, χωμένες στο παγωμένο Άλλοτε. Εσύ δεν έχεις κάτι να κρύψεις, δεν έχεις από κάπου να κρατηθείς τις εκκωφαντικές σιωπές του βραδινού εγκλεισμού, όταν οι σκέψεις και οι εφιάλτες γλεντάνε στην υγεία των χαμένων χρόνων. Το κυριακάτικο επισκεπτήριο σε ανακουφίζει λίγο. Σου αρέσει να βλέπεις τον γιο και την μητέρα σου. Κι ας γεύεσαι την πίκρα στα γυάλινα ματάκια του. Κι ας διαβάσεις την απελπισία πίσω από το χαμόγελό της όταν σιγοκλαίει. Δεν μιλάς πολύ. Τα λόγια στέρεψαν όταν η απογοήτευση έγινε δεύτερη φύση σου. Τώρα συνήθισες να ακούς, ψιθύρους και απόηχους, και μια ηχώ που κουδουνίζει ακόμα: «Τρελή, είναι τρελή, τρελή...»

Το δωμάτιό σου είναι άδειο. Άδειο και το βλέμμα σου. Στην γωνιά όμως, εκεί, ακριβώς κάτω από το υπόστεγο της λήθης, υπάρχει κάτι. Α, κοίτα μια ξεχασμένη

ποιητική συλλογή. Γιάννης Ρίτσος, Τα Χάρτινα. Το μαζεύεις και το ξεφυλλίζεις ευλαβικά. Χάρτινος ξέρεις είναι ο κόσμος σου, αλλά διστάζεις να τον σκίσεις ή να τον κάψεις κιόλας. Δεν πειράζει, Άννα. Αυτό σημαίνει ότι έστω και κάτι άξιζε. Έστω και κάτι μικρό, άξιζε.

Η ψυχή σου κατρακυλάει, σκοντάφτει πάνω σε αυτό το ποίημα. Διαβάζεις τους τελευταίους στίχους, ενώ από μακριά σημαίνουν οι τίτλοι τέλους:

Τραγουδούσαν

Κρατούσαν τα κοντάρια στα μεσούρανα

Δεν έβλεπαν πως σημαίες δεν υπήρχαν